

Mötesanteckningar, 29 november 2018

Klockan 09.00 – 12.00. Länstyrelsen, hamngatan 4, Jönköping.

Summering av mötet

Klimatrådet ställde sig bakom:

1. Att uppföljning Klimatrådets åtaganden görs för år 2018, *informationspunkt 2.*
2. Att förslag till skrivning godtas för Stora Solmatchen, *informationspunkt 3.*
3. Att utse en projektgrupp för Elvägpilot Jönköping, *punkt 3.*
4. Att remissversion av ny Klimat- och energistrategi förankras i Klimatrådet på mötet i mars 2019. *Punkt 6.*
5. Att samtliga kommunikativa insatser genomförs under 2019, *punkt 7:*
 1. Nyhetsbrev
 2. Klimatveckan
 3. Klimatpriset
 4. Klimatrådet.se inkl. Klimatveckan.klimatrådet.se och Solsafari.se
 5. Almedalen
6. Att utse arbetsgrupp för Klimatveckan 2019, Jönköpings kommun, IKEA, Eksjö kommun, Regionen och Länstyrelsen. *punkt 7.*
7. Att Solkalkylatorn tas över av Länsförsäkringar Jönköping, *punkt 7.*
8. Att Klimatrådet ställer sig bakom Plastmatchens inriktning för 2019, men att Transportmatchen fortfarande är intressant. *punkt 8*
9. Att ett färdigt förslag på upplägg av Plastmatchen och Transportmatchen förbereds för Klimatrådets möte den 7 mars. Frågan återkommer då för beslut om genomförande, exakt tidplan och tävlingsupplägg vid Klimatrådets möte den 7 mars. Förslaget går därefter på remiss till alla medlemsorganisationer i Klimatrådet. *punkt 8*
10. Genomförande sker Klimatveckan 2019 - Klimatveckan 2020. *punkt 8*

1. Mötets öppnande

Ordföranden hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat. Dagens mötesanteckningar förs av Andreas Olsson. Inga synpunkter har framförts på dagordningen som skickats ut den 23 november.

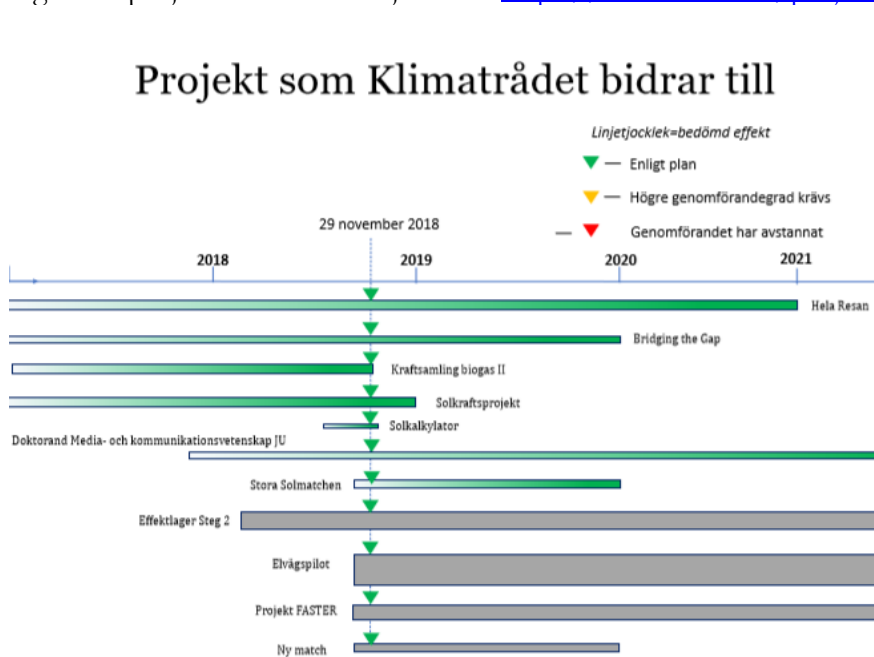
Ordföranden hälsade särskilt Hanna Ståhl, vd Högskoleservice Jönköping University, varmt välkommen samt studenterna Felicia Lindholm, Nora Hedin, Johanna Jingnäs, Rebecka Welander som deltog på mötet och Joanna Arnoldsson, Evelina Niva Wonevik, William Nestor och Elin Öhlund som alla träffade innan mötet. Alla studerar media- och kommunikationsvetenskap och kommer göra projektarbete för Klimatrådet under våren.

Tre informationspunkter fanns med på dagordning, inga synpunkter framfördes.

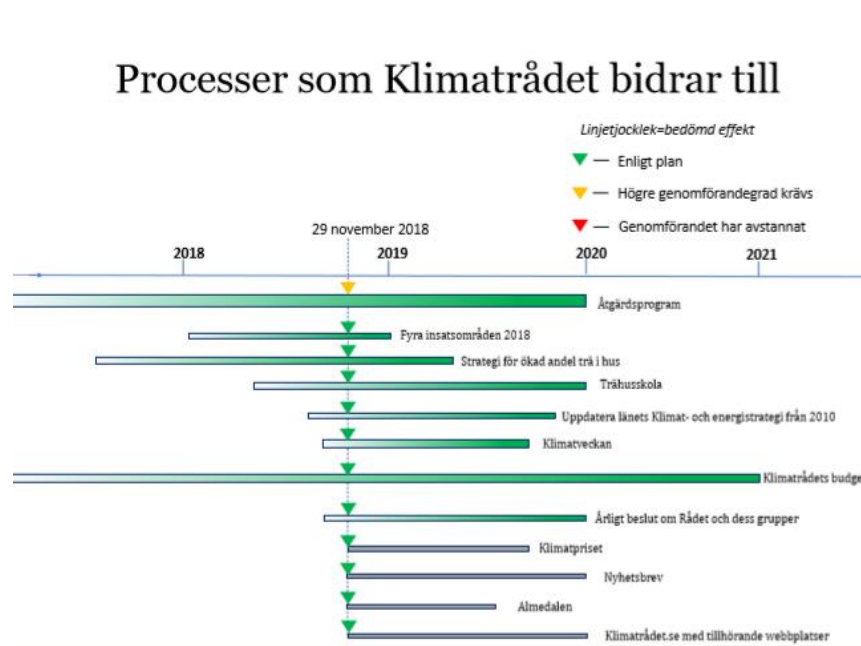
1. Processer och projekt

Inom ramen för Klimatrådet initieras, förankras och genomförs både mindre och större projekt samt att ett antal återkommande processer pågår.

Pågående projekt beskrivs detaljerat här <https://klimatradet.se/projekt/>

Figur 1. Projekt som Klimatrådet bidrar till, den 29 november 2018.

Figur 2. Processer som Klimatrådet bidrar till, den 29 november 2018.

2. Uppföljning

För att fortsatt bidra till störst möjliga nytta för alla Klimatrådets organisationer följs alla åtaganden upp i en årlig enkät. Har din organisation inte svarat tidigare? Då ser vi fram emot att din organisation svarar på alla frågor i kommande enkät för 2018. *Kommunerna och Länsstyrelsen följs upp i en separat process.*

3. Stora Solmatchen

Rådet beslutade på septembermötet att utmana alla län i Sverige under 2019. Inga synpunkter framfördes på förslag på text.

2. Uppföljning föregående mötesanteckningar

Föregående mötesanteckningar från den 28 september har skickats ut. Inga synpunkter framfördes, mötesanteckningar lades därmed till handlingarna. Mötesanteckningarna [finns här>>](#).

3. Elvägspilot

Andreas Olsson presenterade förslag till projektgrupp för Elvägspilot Jönköping, bilaga 1 till dagordningen.

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom beredningsgruppens förslag att bilda en projektgrupp bestående av Cybercom, Atteviks, IKEA, Husqvarna Group, Jönköping Energi, Energikontoret, Jönköpings kommun och Länsstyrelsen (samordning/admin).

4. Effektlager Steg 2

Ove Sers, ECRIS, presenterade en kort bakgrund. *Effektlager Steg 1* förankrades i Klimatrådet våren 2017, stod klart våren 2018. [Läs mer här>>](#).

Figur 3, Visualisering Effektlager Steg 1. Bilden är vinnarbidraget av design tävlingen Hampus Olsson, Lukas Nilsson och Hugo Almqvist, Erik Dahlbergsgymnasiet i Jönköping.

Effektlager Steg 2 förankrades i Klimatrådet mars 2018. Ansökan om finansiellt stöd söktes av huvudmannen ECRIS hos Energimyndigheten i april och beslut tas den 6 december. Syftet med *Effektlager Steg 2* är att underlätta lagringen av förnybar el, förlänga livstiden på litiumjonbatterier och minska effektbelastningen på nätet. Sammantaget flera steg för ett mer resurseffektivt samhälle, ökat samspel i energisystemet och en möjlighet att göra energisystemet mer robust och flexibel

Lars Karlbom, programdirektör energilagning vid Energimyndigheten, hade bjudits in till mötet för att ge en bild av Energiutvecklingsnämnden som tar beslut för ansökan av *Effektlager Steg 2* den 6 december 2018.

5. Hållbar utveckling kräver kompetens

Carin Magg, ägare TUC Sweden, presenterade hur klimatrådets solkraftsprojekt bidragit till skapandet av Sveriges första YH-utbildning till soletekniker på TUC yrkeshögskola. Carin lyfte även fram hur ny kompetens inom hållbarhetssektorn byggs upp och vikten av fortsatt samverkan för att möta behoven framöver.

Utöver ovanstående gav projektet följande övergripande resultat:

- Projektet har arrangerat och bidragit till kunskapshöjande träffar för 1700 personer.
- Projektet har anordnat två solsafarin där 1000 besök genomfördes.
- Under projekttiden har den installerade mängden solceller har ökat med 152 %.

- I projektet skapades satsningen #Solmatchen där aktörer i Klimatrådet installerade solceller för 50 000 000 kronor. Stora solmatchen lyfter satsningen nationellt.
- Projektet har lyfts upp i fyra radioinslag, fyra tv-inslag och 35 artiklar.

6. Är vi på banan? Nuläge Energi & Klimat

Annika Pers Gustafsson presenterade arbete som inletts med att revidera Jönköpings läns klimat- och energistrategi. Den nuvarande strategin är från 2010 och mycket har hänt inom klimat- och energiområdet sedan dess. För att strategin ska förankras i hela länet föreslås förankring i Klimatrådet och dess grupper samt att workshops, enskilda möten mm hålls med aktörer utöver dessa grupper.

Läs mer om vad rådet åstadkommit hittills, nuläge, mål och vision på <https://klimatradet.se/>

En diskussion följde och flera förslag lämnades för vad som är viktigt för utökat genomslag samt hur vi skapar bästa möjliga nytta för länets aktörer.

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom att remissversion av ny Klimat- och energistrategi förankras i Klimatrådet på mötet i mars 2019.

7. Kommunikation 2019

Mats Tidstrand presenterade kommunikationsgruppens arbete samt förslag på kommunikativa satsningar för 2019:

Kommunikationsgruppen föreslår att rådet beslutar om att följande kommunikativa insatser genomförs 2019:

- Nyhetsbrev
- Klimatveckan
 - o Arbetsgrupp: Jönköpings kommun, IKEA, Eksjö kommun, Regionen, Erik Dahlbergsgymnasiet, Länsstyrelsen.
- Klimatpriset
- Klimatrådet.se inkl. Klimatveckan.klimatradet.se och Solsafari.se
- Solkalkylator.se
 - o Solkalkylatorn tas över av Länsförsäkringar Jönköping.
- Almedalen

Inriktningsbeslut

- Rådet ställde sig bakom att
 1. Samtliga kommunikativa insatser genomförs under 2019.
 2. Utse projektgrupp för Klimatveckan.
 3. Solkalkylatorn tas över av Länsförsäkringar Jönköping

8. Ny match

På Klimatrådets möte den 28 september presenterades ett förslag på en framtida satsning för Klimatrådet, med inspiration från den framgångsrika och nu avslutade #Solmatchen. Förslaget kom från Agneta Jansmyr, där sedan Fokusgruppen för anpassning till ett förändrat klimat arbetade vidare på idén: en satsning inom området vatten och torka, med syfte att tävla i minskad vattenförbrukning. Förslaget fastställdes inte utan istället valde Klimatrådet inriktningen att alla fokusgrupper får chansen att lämna förslag på framtida satsningar och potentiella matcher att genomföra i Klimatrådet. Rådet eftersökte en satsning som hade allmänheten som målgrupp (tävling Rådet mot länet) och var stor.

Under hösten har alla Klimatrådets fokusgrupper diskuterat eventuella satsningar samt tagit fram förslag på matcher som kan genomföras inom ramen för de resurser och projekt som pågår i Klimatrådet och dess medlemsorganisationer.

Fokusgrupper och arbetsgrupper i Klimatrådet

Anpassning till ett förändrat klimat
Beredningsgruppen
Förnybar energi, jord- och skogsbruk
Transporter och Planering
Energieffektivisering, konsumtion och livsstil

Förslag på match

Vattenmatchen
Transportmatchen
Plastmatchen
Cykelmatchen
Inget förslag

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom tre punkter att

- Klimatrådet ställer sig bakom Plastmatchens inriktning för 2019, men att Transportmatchen fortfarande är intressant.
- Att ett färdigt förslag på upplägg av Plastmatchen och Transportmatchen förbereds för Klimatrådets möte den 7 mars. Frågan återkommer då för beslut om genomförande, exakt tidplan och tävlingsupplägg vid Klimatrådets möte den 7 mars.
- Genomförande sker Klimatveckan 2019 - Klimatveckan 2020.

9. Övrigt

Två övriga punkter lyftes:

1. Öppna jämförelser inom miljöområdet mellan landsting/regioner.
Underlaget presenterades av Erik Hugander. Öppna jämförelser inom miljöområdet mellan landsting/regioner presenteras årligen i samarbete med SKL. Region Jönköpings län tog första platsen 2018, ett resultat av proaktiva insatser som 2017 fokuserat på utökad solkraft, kapad energianvändning och som första region tagit fram en hållbarhetsredovisning enligt Global Reporting initiativ.

Öppna jämförelser Miljöarbetet 2018 i landsting och regioner - sammanställning av placeringar

Sammanlagd placering	Landsting/Region	Antibiotika-recept	Ekologiska livsmedel	Energi-användning	Förnybara drivmedel	Medicinska gaser	Avfalls-återvinning	TOTAL
1	Jönköping	8	10	3	16	3	3	43
2	Västmanland	11	7	16	1	2	10	47
3	Gävleborg	4	13	8	6	11	6	48
4	Värmland	6	12	2	14	4	12	50
5	Örebro	9	5	9	10	9	9	51
6	Kronoberg	18	1	7	3	19	7	55
7	Sörmland	13	15	12	5	6	5	56
7	Västernorrland	5	11	4	4	12	20	56
9	Västra Götaland	14	6	6	11	8	15	60
9	Dalarna	3	16	1	7	16	17	60
11	Blekinge	10	3	21	8	20	4	66
12	Götaland	19	18	5	20	5	1	68
13	Stockholm	21	9	11	9	1	18	69
14	Jämtland	2	20	15	18	13	2	70
14	Östergötland	15	14	10	2	15	14	70
16	Uppsala	16	2	17	17	17	8	77
17	Norrbottnen	7	19	18	21	7	11	83
18	Kalmar	12	8	14	15	21	16	86
19	Skåne	20	4	19	13	10	21	87
20	Halland	17	17	13	12	18	13	90
21	Västerbottnen	1	21	20	19	14	19	94

Figur 4, Sammanställning och placering för öppna jämförelser av regioner/landsting 2017.

- Laddinfrastruktur och de affärsmässiga förutsättningarna i publika laddplatser. Gottlieb Granberg, Gottlieb lyfte utmaningarna som finns kopplat till att få en affärsmässig lösning för den publika laddinfrastrukturen för elfordon.

Ordföranden framförde ett tack till alla föredragande och hälsade alla varmt välkomna till nästa möte den 7 mars på Länsstyrelsen.

Vid anteckningarna
Andreas Olsson

Justerare
Ordförande Helena Jonsson

Närvarande den 29 november 2018

Helena Jonsson, ordförande	Landshövding
Lars-Erik Fält	Aneby kommunstyrelse
Fridolf Eskilsson	Jönköping Energi
Stefan Eklund	Myresjöhus
Gunnar Pettersson	Habo kommunstyrelse
Erik Hugander	Region Jönköpings län
Anneli Wirtén	Länsstyrelsen
Henrietta Hansson	Länsförsäkringar Jönköpings län
Stefan Gustafsson	Sävsjö kommunstyrelse
Niklas Broberg	Husqvarna AB
Hanna Sthål	Högskolan i Jönköping
Olle Strandsäter	Skanska Sverige AB
Tommy Fritz	Tosito AB
Patrik Lägermo	Cybercom
Granberg Gottlieb	Värnamo kommunstyrelse
Cecilia Löf	Atteviks
Johan Thor	Friskis&Svettis Jönköping
Håkan Axelsson	FC-Gruppen
Kristine Hästmark	Gnosjö kommunstyrelse
Joacim Brobäck	Träcentrum

ADJUNGERADE

Mats Tidstrand	Hall Media
Carlos Pettersson	Energikontor Norra Småland
David Ekbäck	LRF
Gisela Brumme	Vetlanda kommun
Åslög Kantelius	Region Jönköpings län
Henrik Natt och Dag	Erik Dahlbergsgymnasiet
Andreas Olsson	Länsstyrelsen

PROGRAMPUNKT

Carin Magg	TUC Sweden, <i>punkt 5</i>
Otto Hedenmo	Länsstyrelsen, projektledare Solkraft, <i>punkt 5</i>
Ove Sers	ECRIS, <i>punkt 4</i>
Lars Karlbom	Energimyndigheten, via skype, <i>punkt 5</i>
Annika Pers Gustafsson	Länsstyrelsen, <i>punkt 6</i>
Jesper Agrelius	Länsstyrelsen, projektledare Bridging the gap, sekreterare
Jörgen Olofsson	Transporter & Planering <i>punkt 8</i>
	Länsstyrelsen, Sekreterare fokusgrupp Klimatanpassning, <i>punkt 8</i>

ÖVRIGA

Catarina Kristensson	Länsstyrelsen
Karin Hermansson	Länsstyrelsen
Patrik Westerlund	Länsstyrelsen

Jönköping University, student
Jönköping University, student
Jönköping University, student

Johanna Jingnäs
Rebecka Welander
Felicia Lindholm